

PM

Vattenverksamhet, Österhagen

1. Uppdrag och bakgrund

ENRECON AB har på uppdrag av Momentux & Co AB gjort en översiktlig bedömning om huruvida saneringsåtgärderna i Österhagen utgör anmälnings- eller tillståndspliktig vattenverksamhet (enl. 11 kap. miljöbalken).

Med vattenverksamhet avses i 11 kap. miljöbalken:

1. uppförande, ändring, lagning eller utrivning av en anläggning i ett vattenområde,
2. fyllning eller pålning i ett vattenområde,
3. bortledande av vatten från ett vattenområde,
4. grävning, sprängning eller rensning i ett vattenområde,
5. en annan åtgärd i ett vattenområde som syftar till att förändra vattnets djup eller läge,
6. bortledande av grundvatten eller utförande av en anläggning för detta,
7. tillförsel av vatten för att öka grundvattenmängden eller utförande av en anläggning eller en annan åtgärd för detta, eller
8. markavvattning.

Enl. miljöbalken 11 kap. 9 § krävs tillstånd för bedrivande av vattenverksamhet. Enl. 12 § samma kapitel krävs dock inte tillstånd om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena.

Tillståndsplikten kan i vissa fall ersättas av anmälningsplikt. Detta är dock inte aktuellt för grundvatten.

Punkterna 1-5 samt 7 går i aktuellt ärende helt att utesluta. Punkten 8 går att utesluta då åtgärderna inte syftar till att varaktigt avvattna området.

Frågeställningen som skall besvaras i föreliggande PM är således om bortledande av grundvatten kommer att ske och om det i så fall kommer att ske på ett sådant sätt att det påverkar allmänna eller enskilda intressen.

2. Grundvattnet inom området

Enligt de resultat som erhållits från mätning av grundvattennivåer och hydrogeologiska utredningar i området kan det konstateras att grundvattennivån normalt ligger under deponin. Grundvattennivån varierar dock kraftigt och kan tidvis komma att gå upp i deponin.

Bortledning av grundvatten kan således komma att ske under perioder med höga grundvattennivåer. Det är dock inte säkert att bortledning av grundvatten kan komma att krävas.

3. Allmänna eller enskilda intressen

Allmänna intressen kan något förenklat översättas till påverkan på miljön. Förändrade grundvattennivåer kan påverka växtlighet och djurliv genom att skapa torrare eller blötare förhållanden, vilket har effekten att förutsättningarna för djur- och växtliv förändras.

Enskilda intressen utgörs normalt brunnar/grundvattenuttag, men även påverkan på omgivande byggnationer och installationer genom att förändrade grundvattennivåer kan resultera i sättningar, skred och liknande.

4. Påverkan på allmänna eller enskilda intressen

Då grundvattennivån inom området naturligt varierar och normalt ligger under de nivåer den tillfälligt kan komma att sänkas till under saneringsarbetet kan det förutsättas att någon påverkan på allmänna intressen inte kommer att ske. Växt och djurliv är anpassat efter varierande grundvattennivåer. Växt och djurliv är också anpassade efter grundvattennivåer som normalt ligger under längsta nivå som kan accepteras under saneringen.

Det är således uppenbart att allmänna intressen inte kommer att påverkas av åtgärden.

Det finns inga brunnar i direkt anslutning till området. Brunnar finns dock nedströms deponin mot Drevviken. Dessa brunnar är dock bergborrade vilket innebär att de hämtar sitt vatten ur en annan akvifär än det ytliga vatten i kvartära jordlager som kan komma att teoretiskt påverkas i samband med saneringen.

De anläggningar och installationer som finns i området tål med säkerhet de nivåer grundvatten kan komma att avledas till, då de naturliga grundvattennivåerna normalt är ännu lägre.

Det är således uppenbart att enskilda intressen inte kommer att påverkas av åtgärden.

5. Generella tolkningar och bedömningar avseende vattenverksamhet

Det är ytterst ovanligt att anläggningsarbeten där grundvatten tillfälligt bortleds bedöms utgöra vattenverksamhet. Oaktat om det rör sig om saneringsåtgärder, grundläggning eller andra markarbeten som likt fallet i Österhagen sker i nivå med grundvattnet, vilket innebär att viss länshållning av inträngande grundvatten tidvis krävs, söks normalt inte tillstånd för vattenverksamhet.

Även betydligt större installationer, såsom många bergtäkter där brytning under långa perioder (flera tiotals år) sker under grundvattenytan, anses omfattas av undantaget från tillståndsplikt.

6. Slutsats

Det bedöms som uppenbart att den kortvariga och ringa bortledning av grundvatten som kan komma att aktualiseras i Österhagen inte kommer att påverka allmänna eller enskilda intressen. Åtgärden är således inte tillståndspliktig enl. 11 kap. miljöbalken.

ENRECON AB

Göteborg 2019-07-07

Niklas Ander